

นกกระจอกสอนธรรม

พระครูปิยสีลาจารย์ (พระอาจารย์ไชยา อภิขโย)

ISBN :

จำนวนพิมพ์ : ๕,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

โดยคณะศิษย์วัดป่าบ้านค้อ

ออกแบบปกและภาพในเล่ม : โดย คุณหทัยชนก วงศ์เลิศวาทิก

ถอดเทป : โดยคุณจันทร์เพ็ญ ภาสุขกมล

พิสูจน์อักษร : โดย พระกรรพ กิตติปัญโญ

คุณจุฬารัตน์ นิรัติศยกุล

คุณกัลยา พรเพิ่มพูน

พิมพ์ที่ หจก.ไอเดีย กรู๊ป ปริ้นท์ติ้ง แอนด์ แอดเวอร์ไทซิง

๓๐๐/๒๕๓ หมู่ ๑๐ หมู่บ้านแกรนด์วิว ต.แม่เหียะ อ.เมือง

จ.เชียงใหม่ ๕๐๑๐๐ โทร.๐๘๙-๒๖๔๖๙๔๒

คำปรารภ

โดยทั่วไปคำว่า “กระจอก” มักถูกใช้ในความหมายเชิงลบ หรือเชิงดูถูกว่า หมายถึง ยากจน ไม่สำคัญ ไม่มีค่า เช่น “เรื่องกระจอก” “งานกระจอก” “แต่งตัวกระจอก” เป็นต้น แต่ พระครูปิยสีลาจารย์ (พระอาจารย์ไชยา อภิโชโย) ได้นำ “นกระจอก” ที่พบเห็นทั่วไปมา แยกแยะ “มองนกระจอก” ตามความเป็นจริง เป็นอุบายธรรมในมุมมอง ตรงข้ามแต่เห็นสัจธรรมและเป็นที่มาของเรื่อง “นกระจอกสอนธรรม”

คณะศิษย์วัดป่าบ้านค้อ จึงมีฉันทามติให้นำเทศนาของ พระครูปิยสีลาจารย์ เมื่อครั้งแสดงแก่พุทธบริษัท ณ ประเทศแคนาดา เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ มาถอดความจากแถบบันทึกเสียงและ จัดพิมพ์เป็นหนังสือ “นกระจอกสอนธรรม” ด้วยมีสาระที่ยังคง ทันสมัย เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันในปี ๒๕๖๗ ที่เกิดภัยธรรมชาติ บ่อยครั้งและรุนแรงขึ้น เกิดความแตกแยก แตกร้าว ความไม่เข้าใจ กันระหว่างมนุษย์ทั่วโลก รวมถึงในประเทศไทย ท่านได้ชี้ให้เห็นถึง รากของปัญหาอันเกิดจาก “อตฺตา” และโทษของอตฺตา พร้อมทั้ง ชี้ให้เห็นตัวอย่างชีวิตของ “นกระจอก” ตัวเล็กๆ ที่มีอยู่ทั่วโลก และอยู่ยืนยาวจนถึงทุกวันนี้

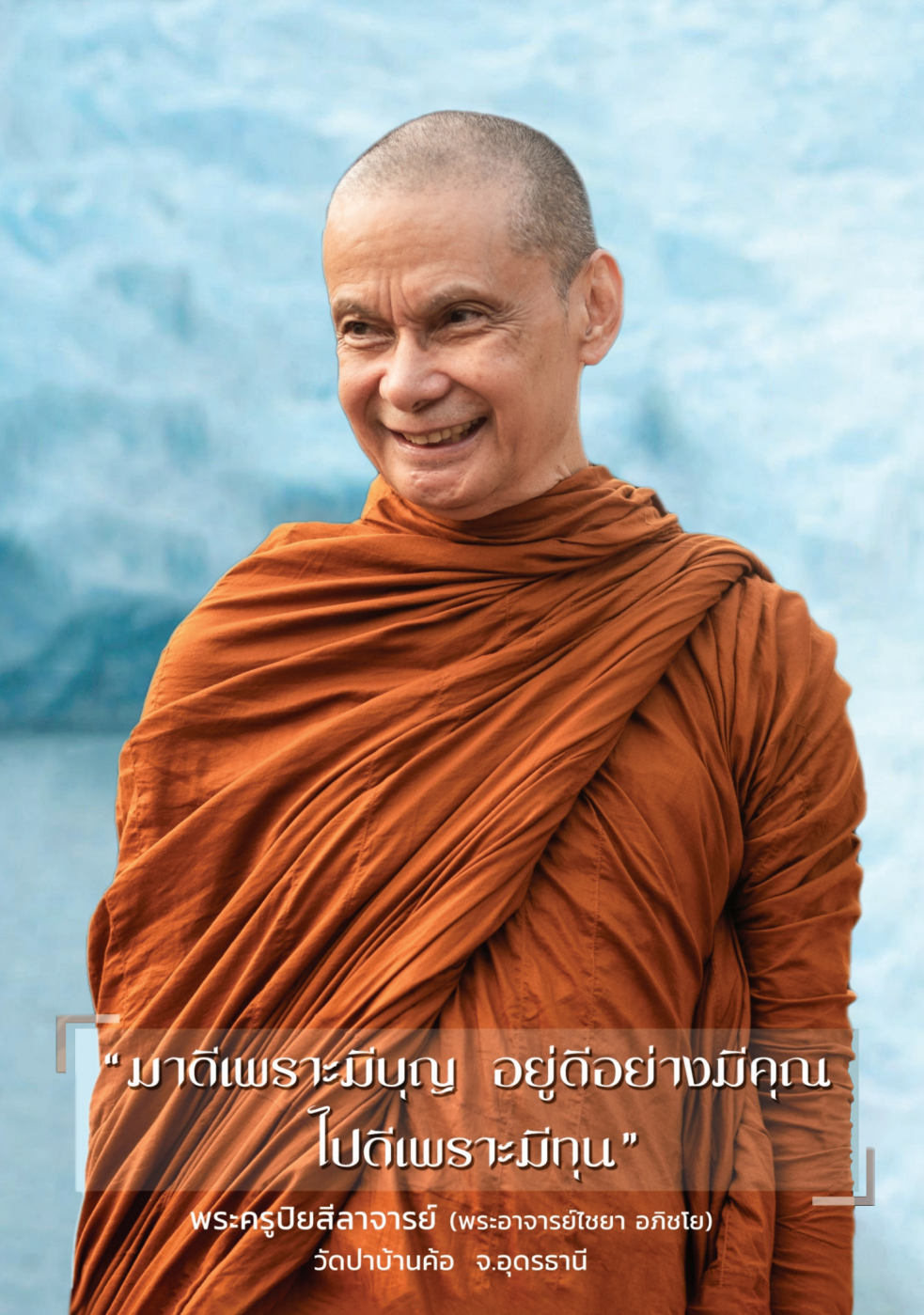
หนังสือเรื่อง “นกระจอกสอนธรรม” นี้ อ่านเข้าใจง่าย และนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยสาระสำคัญในหนังสือ ประสงค์ให้พึงตัวเอง พึงคุณงามความดีที่ได้กระทำ เมื่ออ่านหนังสือ แล้วน้อมเข้ามาหาตัว ทำได้ทันทีและทำได้ทุกวัน

คณะศิษย์วัดป่าบ้านค้อ หวังให้หนังสือ “นกระจอกสอนธรรม” จากเทศนาของพระครูปิยสีลาจารย์นี้ มีส่วนสร้าง “รากฐานของ ชีวิตโดยทำให้พื้นฐานของจิตใจมีความหนักแน่น เข้มแข็ง มั่นคง”

ดัง “รากของต้นไม้ซึ่งทำหน้าที่ยึดลำต้นให้แน่นเพื่อต้านทานกับกระแส”
รวมถึงความตั้งมั่นของสติปัญญาที่สามารถเห็นประโยชน์จากทุก
สถานการณ์ที่เกิดกับชีวิต และสอนให้เห็นความเป็นจริงได้ตลอดเวลา
ไม่ต้องรอ

คณะศิษย์วัดป่าบ้านค้อ

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

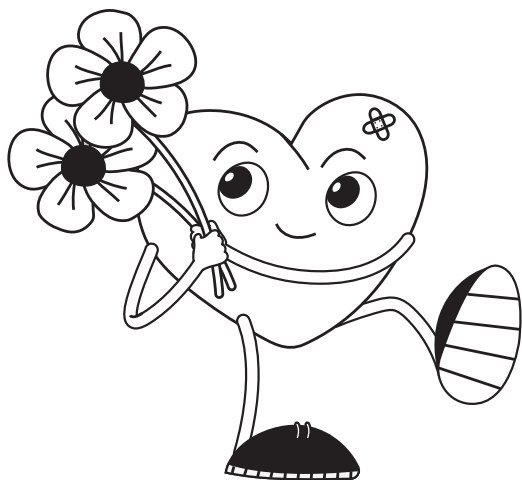
“มาดีเพราะมีบุญ อยู่ดีอย่างมีคุณ
ไปดีเพราะมีทุน”

พระครูปิยะสีลาจารย์ (พระอาจารย์ไชยา อภิชโย)
วัดป่าบ้านค้อ จ.อุดรธานี

นกระจอกสอนธรรม

ปีนี้เป็นปีที่สามแล้วที่ได้มาทางแคนาดา ก็เห็นว่ายังมีคนไทยเรา ภาคใต้ก็มี ภาคอีสานก็มี ภาคกลางก็มี ที่ยังสนใจธรรมะอยู่ จากได้ยินได้ฟัง จริงๆ เราก็อ้างอิงจากทางอินเทอร์เน็ต ทางอะไรต่างๆ อ่านก็ได้ ฟังก็ได้ ก็สะดวกขึ้น แต่ว่ามีครูบาอาจารย์มาเยี่ยมที่ดีตรงที่ว่าได้พบหน้าพบตากัน ไม่นั่นก็ต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างฟัง บางทีเราปฏิบัติไปอยากจะคุยกับคนอื่น ถ้าไม่เคยรู้จักกันว่าสนใจเรื่องเดียวกันเราก็ไม่กล้าคุยเพราะบางทีเวลาปฏิบัติไป เกิดความรู้สึกดีๆ ขึ้นมา จากที่เราไม่เคยรู้สึกไม่เคยเห็น พอเห็นขึ้นมาก็เป็นเรื่องแปลกจริงๆ สิ่งต่างๆ เหล่านั้น ก็อยู่รอบตัวเรานั้นแหละ แต่เราไม่เห็นเมื่อก่อนนี้เพราะเราไม่ได้ตั้งใจดูมัน ความจริงต่างๆ ที่ครูบาอาจารย์ท่านสอน ที่พระพุทธเจ้าท่านสอนนั้นไม่ได้อยู่ห่างเราเลย อยู่รอบตัวเรา อยู่ในตัวเราด้วย

อย่างวันนี้ เรามาที่นี่ เมื่อกี้ก็ได้ให้อาหารทางกาย แคนนี้ก็เป็นธรรมะนะ ไข่ไหมละ เราให้อาหารทางกายนี้เรายังต้องรู้จักเลือกเลยไข่ไหม ผัดมากเดี๋ยวก็ท้องเสีย บางคนก็ผัดไม่ได้เลย เค็มมากรสจัดมาก ถึงแม้เราจะชอบก็ตาม แต่ก็มีโทษ บางทีเอาแต่ชอบก็ไม่ได้ ถ้ารู้ว่ามีโทษเราก็ต้องลดลงไป เค็มจัด มันจัด ผัดจัด หวานจัด เขาก็บอกว่าเดี๋ยวนี้มีโทษแล้วนะ มีโทษ บางทีเราก็ต้องลด ลดเพื่ออะไร ร่างกายก็ต้องรู้จักเลือก เลือกในสิ่งที่เป็นประโยชน์ถึงจะสอดคล้องกับคำว่าอาหาร อาหารคือสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์กับร่างกาย แต่บางทีถ้าเราเอาตามความชอบนั้นมันไม่เป็นประโยชน์ บางทีไปก่อให้เกิดโทษด้วย เพราะฉะนั้นเรายังจะต้องรู้จักเลือก เลือกแล้วยังจะต้องรู้จักย่อย ต้องเคี้ยวให้ละเอียดด้วยนะ

“ จิตใจของเราต้องการอาหารทางใจ
อาหารทางใจก็คืออารมณ์ที่มันดี ๆ
อารมณ์ที่สบาย ๆ อารมณ์ที่เป็นบุญ ”

ขั้นแรกยังต้องรู้จักเลือกให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง
ขั้นต่อมาก็ต้องรู้จักย่อย ย่อยก็ต้องใช้เวลาด้วยเหมือนกันนะ จะเอาริบๆ ร้อนๆ ก็ไม่ได้ มันก็ไม่ละเอียด ไปหาหมอ หมอก็บอกว่าเคี้ยวอาหารให้ละเอียด ไม่งั้นข้างในก็เกิดกรดเกิดแก๊สเกิดอะไร เป็นโทษขึ้นมาอีก เพราะฉะนั้นเลือกแล้วยังจะต้องรู้จักย่อย ย่อยที่ปากแล้วยังเข้าไปย่อยข้างในอีกนะ กว่าที่จะเป็นประโยชน์ได้ อันนี้คืออาหารของกาย

ใจเราก็กต้องการอาหารเหมือนกัน ใจเราต้องการอาหารชีวิตของเรา จิตใจของเรานี้ต้องการอาหารทางใจ อาหารทางใจก็คืออารมณ์ที่มันดีๆ อารมณ์ที่สบายๆ อารมณ์ที่เป็นบุญมีความสุข ทำให้มีชีวิตชีวา สดชื่น มีความหวัง แต่ถ้าอารมณ์ที่แห่งเหียวหดหู่ ท้อแท้ หดหู่หด รำคาญ เกลียดอันนั้น ไม่พอใจอันนี้ ฟังข่าวก็ไม่ชอบใจ ฟังพยากรณ์ก็ตกใจ หวาดกลัว น้ำจะท่วมจริงหรือเปล่า โลกจะแตกจริงหรือเปล่า อาหารของใจอย่างนั้นมีแต่บั่นทอน บั่นทอนกำลังใจ บั่นทอนความรู้สึกที่มีชีวิตชีวา บางทีเราต้องรู้จักเลือก แต่เราจะเลือกเป็นหรือไม่เป็นนี้ เราต้องมีความรู้ มีความเข้าใจที่ถูกต้อง และต้องกล้าที่จะปฏิเสธด้วยนะ กล้าที่จะปฏิเสธสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์

ก่อนนี้ ที่คณะแม่ชีมาเป็นช่วงก่อนปีใหม่ เดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม พอปีใหม่ก็ฉลองกัน ฉลองกันทุกมุมโลก ฉลองแฮปปี้นิวเยียร์กันทั้งนั้นเลย ตรงนั้นก็บอกแฮปปี้นิวเยียร์ ตรงนี้ก็แฮปปี้นิวเยียร์ ปีเสือไปสักทีกระต่ายจะได้มา เพราะเสียดูเหลือเกิน พอบอกว่าปีเสือนี้อันนี้เสือนันดู พอกระต่ายมานี้กว่ากระต่ายมันจะน่ารัก กระต่ายเดี๋ยวนี้อันนี้ไม่รู้กระต่ายอะไรก็ไม่รู้ พอเริ่มปีใหม่ ปีกระต่ายขึ้นมาเนี่ย เราฟังข่าวถึงภัยธรรมชาติต่างๆ ที่เกิดขึ้นถี่แล้วก็รุนแรงขึ้น

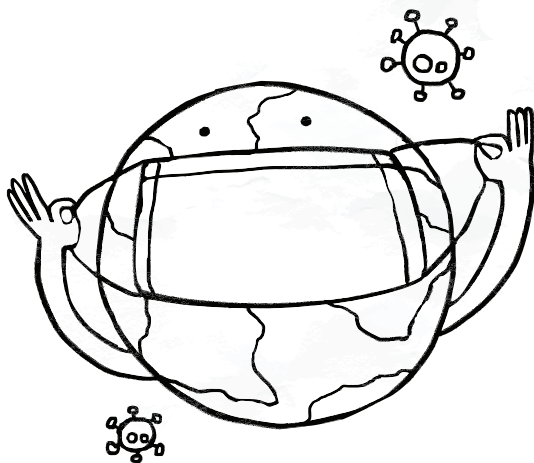
ความแตกแยก แยกร้าง ความไม่เข้าใจกันระหว่างมนุษย์
สงครามมุนัชนัมนูนี้ ทั้งๆ ที่ฉลองแล้วนะ ตะโกนแสบปิ่นวิเชียร
ทุกหัวเมืองเลย พยายามจัดอย่างใหญ่โต ทำไม้มันไม่แสบปิ่นละ ทำไม
ไม่แสบปิ่นอย่างที่เราฉลอง เราต้องมาดูถึงเหตุปัจจัยจริงๆ ไม่ว่า
จะฉลอง ไม่ว่าจะตะโกน มันก็ไม่ได้เป็นไปตามนั้น แต่เป็นด้วยเหตุผล
ของมัน ทางพุทธرابอกด้วยเหตุด้วยปัจจัย มีเหตุผลของมันว่า
ทำไมเป็นอย่างนั้น แล้วต่อไปนี้ หมดปีกระต่ายพองูมา ไม่ใช่ขงจื๊อธรรมา
ด้วยนะ อาจจะเป็นงูเห่า งูจงอาง ขวนกันมาเต็มทีเลย เพราะอะไร
เพราะโลกไม่เหมือนเดิมแล้ว โลกใบนี้ไม่เหมือนเดิมแล้ว บอกว่า
แคนาดาเราอยู่ใกล้ขั้วโลกเหนือ แสงยูวีที่ส่องลงมาเพราะว่า
ชั้นบรรยากาศชั้นโอโซนนี้บางกว่าเดิม เพราะน้ำแข็งขั้วโลกนี้ละลายมาก
ความร้อนแผ่ลงมามาก เมืองเราทางซีกนี้อาจจะสงบ แนวของ
แผ่นดินไหว วงแหวนแห่งไฟอาจจะไกลไปหน่อย แต่แผ่นดินไหว
อยู่ห่างจากเรา แต่ข้างบนนี้มันจ่อลงมาเลยนะ จ่อลงมาเลย
เพราะฉะนั้นคิดถึงภัยต่างๆ ให้เข้าใจตามความเป็นจริง เพื่ออะไร
เพื่อเราจะได้ไม่ประมาท ถ้าเราเข้าใจเหตุเข้าใจผลแล้ว เราจะไม่
ทุกข์มาก ทำไมถึงไม่ทุกข์มาก เพราะเราไปแก้ไขข้างนอกไม่ได้
เราไปเปลี่ยนแปลงโลกไม่ได้เลย โลกหมุนมาอย่างนี้ โลกเปลี่ยนแปลง
มาอย่างนี้ ถึงวาระของมันแล้ว

หลวงพ่อดุลท่านบอกว่าโลกมันแก่แล้ว มันชราแล้ว
ก็เหมือนกับคนแก่แหละ คนแก่ลืมนิดลืมน้อยก็ไม่ได้นะ ตอนเด็กๆ
ลืมหกคะเมนตีลังกายังไงก็ไม่เป็นไร คนแก่ลืมน้อยเดียวไม่ได้นะ
เดียวกระดูกตรงนั้นหัก เดี่ยวอันนี้ร้าย อาหารก็ไม่เหมือนเดิม
เพราะฉะนั้นโลกใบนี้ก็เหมือนกัน เมื่อมันแก่แล้ว โรคภัยไข้เจ็บที่จะ

มารุกรานนี้ก็มากขึ้น เพราะฉะนั้นเราหวังว่าจะให้มันสงบ มันสุข
อย่างเดิมไม่ได้แล้ว เมื่อเราเปลี่ยนข้างนอกไม่ได้ เราต้องมา
เปลี่ยนข้างในนี้ เราจะเปลี่ยนข้างใน ให้ใจเรามีความสุขความ
สบายได้ ใจเราจะต้องฉลาดขึ้น จะต้องเข้าใจความเป็นจริงมากขึ้น
แล้วต้องฝึกให้ยอมรับความจริงให้ได้ แล้วให้หาที่พึ่งให้กับตัวเอง
เราพึ่งข้างนอกไม่ได้ ต้องพึ่งตัวเองให้ได้ พึ่งตัวเองก็คือพึ่งคุณงาม
ความดีที่เราได้ทำ สะสมสิ่งที่เราควรสะสม สะสมบุญกุศลคุณงาม
ความดีจากที่เราทำอย่างนี้ กลับไปบ้านเราก็กทำ ทำบ่อยๆ จะเกิด
เป็นพลังขึ้นมา พลังของบุญนี้ทำแล้วอย่าลืมแผ่ไปด้วย อุทิศบุญกุศล
ให้เทพภูมิเทวดาที่เขาอยู่ใกล้ๆ เรา บางที่ที่อยู่ใกล้ๆ เรา ก็ไม่ใช่คนไกล
จากเราหรอกนะ บรรพบุรุษของพวกเรา คนจีนที่เขากราบไหว้บรรพบุรุษ
เพราะเขาสัมผัสได้ว่าก็คนเก่าๆ นั้นแหละ ก็ยังห่วงลูกห่วงหลาน
ก็ยังอยู่ใกล้ๆ พอเราทำคุณงามความดีระลึกถึงเขา อุทิศส่วนกุศล
แผ่ไป ค่ะคุ้มครองเราได้จริงนะ ถ้ากรรมไม่หนักเกินไป มันมีเหตุให้เรา
ต้องออกจากจุดที่มันอันตราย แล้วอันตรายไม่รู้อยู่ตรงจุดไหนบ้าง
แต่มันอัศจรรย์นะ ไม่ว่าทุกๆ เหตุการณ์นั้นแหละ ไม่ว่าสึนามิที่ภูเก็ต
พังงา สึนามิที่ญี่ปุ่น สึนามิที่ไต้หวัน คนไทยไปอยู่ญี่ปุ่นก็เยอะเลยนะ
แต่ปรากฏว่าไม่มีใครเป็นอันตรายอะไรเลย มันก็แปลก คนที่อยู่ที่
ภูเก็ต พังงา ก็เหมือนกันตอนนั้น หลายคนมาเล่าให้ฟัง ผมก็เกือบไป
ไม่รู้อะไรนะ เย็นนั้นนั่นแหละเพื่อนโทรมาให้กลับกรุงเทพฯ ก็ได้กลับคืนนั้น
ตอนเช้าสึนามิเข้า หลายๆ คนมีลักษณะอย่างนั้น ทำรีสอร์ทอยู่ที่
เกาะพีพีรอดมาได้ ท่านถึงบอกว่าบุญรักษาได้จริง ผู้ประพาศติธรรม
ธรรมย่อมตามรักษา ธรรมอันนี้หมายถึงคุณงามความดี บุญกุศล
ของเรา เราทำแล้วเราก็กแผ่ไป แผ่ไป เทพภูมิเทวดาที่เขาไว้

ถ้ากรรมไม่หนักมีเหตุให้มาตลใจเราให้จะต้องออกจากจุดตรงนั้น แต่โลกไม่ใช่ที่ปลอดภัยอย่างเก่าอีกแล้ว ก็รอดไปได้ชั่วคราว แต่จะรอดได้จริงนี้ คือเราต้องสร้างภูมิคุ้มกันให้กับจิตกับใจจนเกิดความมั่นใจว่าเกิดมาชาตินี้เราได้ทีพั้งแล้ว เราได้สมบัติที่ดีแล้ว อันนี้แหละที่สำคัญ เพราะฉะนั้น ถ้าเราได้ตรงนี้ ไม่ว่าเราอยู่ที่ไหน ไม่ว่าเจอเหตุการณ์อย่างไร เจอภัยอย่างไร ใจเราจะไม่หวั่นไหวหวาดกลัว เรามั่นใจว่าสิ่งที่เราทำมาในชาตินี้คุ้มค่าที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา ได้เอาคำสอนของพระพุทธเจ้า เอามาทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เกิดความตั้งงามไว้ในจิตใจได้

เพราะฉะนั้นแค่ความรู้ยังไม่พอ ความรู้เราหาอ่านหาฟังได้ เยอะแยะเลย แต่ที่จะเป็นทีพั้งได้จริง คือความเข้าใจที่สามารถเปลี่ยนความเห็นผิด ที่ไม่ให้เราไปหลงไปเพลินอยู่กับโลกใบนี้ อยู่กับสมบัติของโลก ไม่เช่นนั้นเราจะไม่มีเวลาให้กับตัวเอง ให้กับการไหว้พระ สวดมนต์ เราจะไม่มีเวลาที่จะมาดูแลอารมณ์ของใจว่าตอนนี้มันดีหรือไม่ดี ถ้าไม่ดีจะแก้ไขอย่างไร บางทีใจเราวิ่งไปกับงาน วิ่งไปกับโลก วิ่งไปแสวงหาสมบัติข้างนอก สมบัติที่ต้องทิ้ง สมบัติที่ไม่มีใครเอาไปได้ ทำมาจนเหนื่อย ทำมาจนตลอดชีวิต ตรงนั้นก็อยากได้ ตรงนั้นก็เอา แต่ได้มาแล้วคิดว่ามันจะสุขจริง มันก็แค่นั้นแหละ แล้วถ้ามยังสร้างภาระมาให้ด้วยนะ ถ้าเราประมาท เราไม่เข้าใจ เราหลงเราเพลิน คิดว่าฉันโชคดี ฉันร่ำฉันรวย บางทีนี้ทิฐิภูมิมานะมันเพิ่มขึ้นอีกนะ โอ บ้านหลังใหญ่กว่าเขา รถหรูกว่าเขา คุยกับเพื่อนธรรมดาๆ ไม่ค่อยได้แล้ว กินอาหารถูกๆ ก็กลืนไม่ลงแล้ว อะไอย่างนั้นนะ กลายเป็นสร้างโทษให้กับตัวเอง พอเราไปเสพ พอเราไปใช้ชีวิตอย่างไร ใจเราก็หลง แล้วก็เพลินไปด้วยนะ ทั้งๆ ที่เมื่อก่อนนี้ไหนรณเมล์ก็ได้ นั่งสามล้อก็ได้

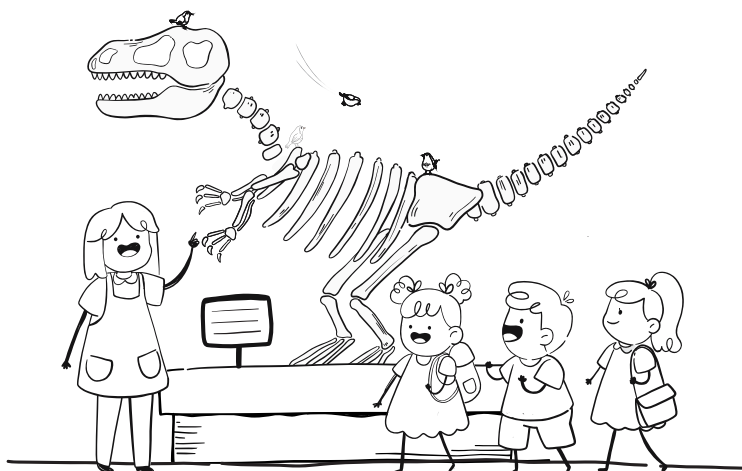

“ โลกใบนี้ก็เหมือนกัน เมื่อมันแก่แล้ว
โรคร้ายไข้เจ็บที่จะมารุกรานนี้ก็จะมีมากขึ้น
เพราะฉะนั้นเราหวังว่าจะให้มันสงบ
มันสุขอย่างเดิมไม่ได้แล้ว
เมื่อเราเปลี่ยนข้างนอกไม่ได้
เราต้องมาเปลี่ยนข้างในนี้ ”

อย่าว่าแต่อะไรเลย บางทีเคยเดินเป็นสองสามไมล์เราก็ก็นั่งเดิน แต่พอวิ่งขึ้นมาหน่อยประตูลมเมื่อก่อนรู้สึกมันแคบเข้า ฉันเข้าไม่ได้แล้ว ตัวคนก็ไม่ได้ใหญ่ขึ้นหรอกแต่ความรู้สึก ความรู้สึกทำให้ตัวเราใหญ่ขึ้น ท่านเรียกว่าอึดตา ที่ชื่อว่าอึดตาๆ คือความรู้สึกว่าฉันใหญ่ขึ้น ฉันไม่เหมือนเดิมแล้ว ฉันไม่ใช่กระจอกๆ แล้ว

วันก่อนเห็นนกกะจอกเต๋นอยู่ โอ้โฮ ที่เท็กซัส แล้วไปที่ไหน ที่มีไหมนกกะจอก (โยมตอบ: มีค่ะ) หน้าตาก็ไม่ได้ต่างจาก นกกะจอกบ้านเรานะ อาจจะตัวใหญ่ขึ้นสักหน่อย คงจะไปกินขนมปัง หรือเปล่าไม่รู้ มันเกิดความเข้าใจขึ้นมาเลยนะ อ้อ เราเป็นคน เดินทางบ่อย เป็นคนเดินทางไปทั่วเลย แล้วไปที่ไหนก็ยังมี นกกะจอกนะ ไปที่จีนก็มีนกกะจอก ไปที่อินเดียก็มีนกกะจอก ที่ลาวก็มีนกกะจอก มาอเมริกาทั้งที่เท็กซัสก็มีนกกะจอก ขึ้นมา นิวยอร์ก ขึ้นมาแคนาดา ไทرونโต ก็มีนกกะจอก ตัวเล็กๆ นั้นแหละ อยู่ยืนยาวมา

ธรรมะจากนกกะจอกตอนนี้นะ สัตว์หลายๆ ประเภท ยิ่งตัวใหญ่ๆ ยิ่งปรับตัวยาก ที่ปรับตัวไม่ได้สูญพันธุ์ไปแล้วก็เยอะ เพราะมันตัวใหญ่ มันตัวใหญ่อย่างไดโนเสาร์ที่เราไปดูที่พิพิธภัณฑ์นั้น ตัวใหญ่ๆ โตๆ หรือเขาเอามาสร้างเป็นหนัง มันปรับตัวไม่ได้ก็สูญพันธุ์ไป นี่โทษของอึดตา โทษของปล่อยให้ตัวมันใหญ่ ปรับตัวไม่ได้ สุนัขกระจอกก็ไม่ได้ ทั้งตัวก็เล็ก ชื่อก็เล็กๆ ด้วยนะ เรียกว่า นกกะจอก แต่มันไม่กระจอกเลยนะ มันยืนยงแล้วก็แพร่ไปได้ทั่วโลก บางทีแค่นี้ก็สอน ไม่สอนใครหรอก สอนตัวเราเอง เวลามันจะเป็น พญาไฉนพญานี้ละ เป็นพญาช้าง เป็นพญาราชสีห์ ลองนึกกว่าให้เป็น นกกะจอกบ้างก็ได้ แล้วมันยืนยงอยู่ได้ บางทีธรรมะไม่ได้อยู่กับตัวเรา

“ ธรรมชาติจากนกกระเจอกตอนนี้นะ
สัตว์หลายๆ ประเภท ยิ่งตัวใหญ่ๆ ยิ่งปรับตัวยาก
ที่ปรับตัวไม่ได้สูญพันธุ์ไปแล้วก็เยอะ
เพราะมันตัวใหญ่ ”

อยู่ใกล้ๆ อ่านหนังสือ ฟังเทศน์น้อมเอาเข้ามา ทำอย่างไรใจเราถึงจะไม่เป็นทุกข์

คำสอนของพระพุทธเจ้าสอนลงที่ ทำอย่างไรใจเราจะไม่เป็นทุกข์ คือสอนให้รู้จักทุกข์ แล้วทุกข์ที่สำคัญก็คือทุกข์ที่เกิดจากใจ ทุกข์ของกายต้องทุกข์อยู่แล้วแหละ ทุกข์ตั้งแต่เกิดจนตาย ตั้งแต่อยู่ในท้องก็ทุกข์ใช้ไหม ตั้งแต่อยู่ในท้องก็ทุกข์ ออกมาก็ต้องทุกข์ อย่างหนัก ไม่เคยหายใจเองก็ต้องหายใจเอง เมื่อแรกต้องหายใจนี้ เกิดความเจ็บปวดอย่างมากเลยนะ ที่ปอดทำงานครั้งแรก เพราะฉะนั้นเด็กทุกคนไม่ได้ยิ้มเลย มันร้องไห้ทั้งนั้นเลย มันไม่รู้ที่ไหนก็แปลกเหมือนกันนะ เด็กทุกคนเกิดมาภาษาอังกฤษได้ก่อนภาษาอื่นเหมือนกันนะ มันเลยทำให้ภาษาอังกฤษนี้เผยแพร่ไปทั่วโลก เพราะพอมันเกิดมาแต่ละคนๆ มันถามเลยว่ที่ไหนนี่ ที่ไหนนี่ แว้ แว้ (Where) มันจำไม่ได้ไง ทั้งๆ ที่ก็เคยเกิดเคยตายอยู่กับโลกนี้นะ แต่พอเกิดมานี้ แว้ๆ ถามว่ที่ไหนมันจำไม่ได้นะ นั่นละของพวกนี้ บางทีธรรมชาติก็สอนเรานะ เราจำไม่ได้ ทั้งๆ ที่เราเคยเกิดเคยตายกับโลกนี้ เคยสุขเคยทุกข์มามาก ถ้าเราเข้าใจความเป็นจริงของชีวิต เข้าใจการเวียนว่ายตายเกิดของวัฏฏะสงสารแล้ว เราจะให้ความสำคัญกับการสะสมคุณค่าที่แท้จริงของชีวิตให้กับจิตใจของตนเอง ใจเราจะหันมาสะสมคุณงามความดีได้ ใจจะต้องไม่ไปหลงไปเพลินกับสมบัติของโลกอันนี้เลยนะ จบข้อแรกเลย คือไม่ไปหลงไปเพลินกับสมบัติของโลก

พระพุทธเจ้าพูดถึงกิเลสที่ทำให้เราก่อโทษก่อทุกข์ ทำความผิดต่างๆ ตัวแรกคือโลภ โลภเพราะไปหลงไปเพลินกับสมบัติต่างๆ ของโลก มาเจอใหม่ๆ มันไม่รู้จัก มันก็ถาม แว้ๆ

พอรู้จักได้ ในขณะที่ถามว่าแ้ว แต่มือกำไวนะ มือมันกำ มันว่าจะมาเอาโน้นเอาเนื้ จำไม่ได้แต่มือกำ สัญชาติญาณเดิม มันว่ามันจะมาเอาโน้นเอาเนื้ จะเอาบ้าน เอารถ จะเอาที่ดิน จะเอาสารพัดนั้นแหละ แต่พอสุดท้ายนี้ต้องประกาศความเป็นจริงว่า ฉันไม่ได้เอาอะไรไปจริงๆ เวลาแบมือให้คนเขามารตน้ำนั้นะ ใช้ไหม เวลาแบมือให้คนเขามารตน้ำนั้นบอกเลย บอกว่าฉันไม่ได้เอาอะไรไปจริงๆ ไม่มีอะไรติดมือเลย ขนาดนั้นยังไม่พอนะ คนโบราณเขายังบอกความจริงต่อไปอีก เอาเหรียญดปาก แล้วเวลาไปเก็บกระดุก ญาติพี่น้องจะได้เห็นสัจธรรมเห็นความจริงอีก แบมือให้ดูแล้วยังไม่เชื่ออีก ชี้ดูซิ เอาเหรียญดปากให้แล้วยังเอาไปไม่ได้เลย ที่เขาเอาดปากนั้นไม่ใช่ให้เอาไปใช้ที่อื่น เขาเอาดเพื่อให้คนที่ไปเก็บกระดุกนั้นเห็นความเป็นจริง แบมือให้ดูแล้วว่าฉันไม่ได้เอาอะไรไป บางคนตอนนั้นมัวแต่เมาอยู่มั่ง ไม่ได้คิดอะไร แต่คนที่คิดนี้ คนที่คิดเขาจะเริ่มแล้ว เขาบอกความจริงนะ เหนื่อยมาตลอดชีวิต ไม่ว่าเศรษฐี ไม่ว่าขอมาน ไม่ว่าตำรวจ ไม่ว่าทหารยศนายสิบ ยศนายพล ก็แบมืออย่างนี้แหละ ยศนายพลฉันก็ไม่ได้เอาไปด้วยเกิดมาใหม่ฉันก็จำไม่ได้อีก ฉันก็ยังถามแ้วๆ อีก

บางทีวิถีชีวิตของชาวพุทธเรา นักปราชญ์โบราณท่านสอนเอาไว้กับประเพณีต่างๆ ถ้าเราไม่เข้าใจ เราก็ตั้งเอามาสอนใจตัวเองไม่ได้ เราจะเข้าใจอันนี้ลึกซึ้ง เราต้องมาทำความเข้าใจใจของตัวเองแหละ สมบัติต่างๆนี้ ที่เราว่าเป็นของเราเนื้ เราทุกข์เพราะเรื่องของเราที่ไม่ใช่ของเรา เราไม่ได้ทุกข์หรอก เขาปล้นร้านทองก็ร้านๆ เราก็ไม่ได้ทุกข์ เรื่อยอร์ชที่ถูกสืนามิซัดที่ญี่ปุ่น หินกระแทกเข้ามาเราก็ไม่ได้ทุกข์ แต่ใครมาขีตรถฉันนิดเดียว มันเผาใจที่เนื้ มันฉีกลงที่เนื้จริงๆ แล้วย มันทุกข์ตรงที่เราเข้าไปยึดว่าอันนี้เป็นของเรา รดतिकว่านี้

“ ฝึกมองสอนใจให้เห็นความเป็นจริงว่า
ของพวกนี้มาอยู่กับเราชั่วคราว
ไม่ได้เป็นของเราจริงๆ
ในที่สุดก็ต้องแบมือ ”

สวายนี่ แพงกว่านี้ ขนยับเยินไป ใจเราก็มัวหมองอะไร แต่พอเป็นของเราเท่านั้นแหละ นิดๆ หน่อยๆ ใจทุกข์เลย เพราะเราไม่ได้ฝึกฝึกมองสอนใจให้เห็นความเป็นจริงว่าของพวกนี้มาอยู่กับเราชั่วคราว มาอยู่กับเราชั่วคราว ไม่ได้เป็นของเราจริงๆ ในที่สุดก็ต้องแบมือยัดใส่ปากก็ยังเอาไปไม่ได้ เพราะฉะนั้นอันนี้ก็ยัดเข้าปากไม่ได้อยู่แล้วแหละ รถทั้งคัน แต่พวกที่ฉลาดนี้เริ่มคิดเลยนะ ทำไมว่าเป็นของเรา ทำเองหรือ ก็บอกไม่ได้ทำ มาทำที่โรงงาน คนทำแท็กซี่ ยังไม่บอกว่าเป็นของเราเลย คนทำแท็กซี่ นี่ไม่ได้คิดว่าทำแล้วจะเป็นของฉัน ไร่เราไม่ได้ทำเอากระดากไปแลกเขามาแล้วบอกว่าเป็นของฉัน ทำก็ไม่ได้ทำพวกที่ทำจริงๆ เขาก็ยังไม่ได้ยึดว่าเป็นของฉันเลย ฝึก ฝึกที่จะทำความเข้าใจให้ใจเห็นชัดเจน

วิธีการ วิธีการก็คือทำอย่างไรเราจะมองสิ่งต่างๆ ให้เห็นตามความเป็นจริงว่ามันเป็นสักแต่ว่าธาตุ เราก็เคยได้ยินธาตุสี่นะ ดิน น้ำ ไฟ ลม แต่ใจเราไม่เห็นอย่างนั้น ใจเราไม่เห็นอย่างนั้น เพราะเราไม่ได้ฝึกใจเรา ให้ดูเข้าไปอย่างจริงๆ จังๆ ว่า ทำไมท่านว่ามันเป็นสักแต่ว่าธาตุ แคนาดาเรา ไปไม่ออกมาใหม่แล้ว ไปไม่ผลิใช้ใหม่แต่ร่วงมาปีที่แล้ว เราก็กิน เห็นมาทุกปีนั่นแหละ ที่ร่วงไปนั้นไปไหน มันกลับลงสู่ดิน มันกลับลงสู่ดินนะ มันก็กลับไปเป็นดิน แล้วทิ้งออกออกมาใหม่ปีนี้นี่ละ มันเอามาจากไหน เอามาจากดินเหมือนกัน รากก็ดูดเอาน้ำ ดูดเอารสต่างๆ ธาตุอาหารต่างๆ มาจากดิน **สิ่งที่เอามาจากดินคืนให้สู่ดิน** มันเป็นอย่างนั้น อาหารที่กินเข้าไปนี้ก็เหมือนกัน เรามองให้เห็นชัดเจน จากธรรมชาติรอบตัวเรา ให้ใจยอมรับความจริงว่า สิ่งต่างๆ เป็นอย่างนี้ อย่าไปมองดูต้นกุหลาบที่ปลูกที่บ้านนะ อย่าไปมองดูต้นดอกไม้ที่ปลูกหน้าประตู ถ้ามองตรงนั้น

ความรัก ความยึดที่เป็นของฉัน สวยก็สวย เอียงแล้วเอียงอีก ขึ้นชมตามอารมณ์อย่างนั้น มองยังงี้ก็ไม่ใช่ดิน มองยังงี้ก็ไม่ใช่ดิน ท่านฝึกให้มอง อย่างมองดูใบไม้เนี่ย มันมีเป็นอนดินหาดูได้เยอะเลย กำลังอกให้เราดู แล้วอกใหม่ๆ ลงไปดูนะ ดูในต้นใบเล็กๆ เป็นยังงี้ โตขึ้นมาหน่อยเป็นยังงี้ สีเปลี่ยนไหม ขนาดเปลี่ยนไหม แล้วดูตามความเป็นจริง ที่มันแก่ขึ้นมาหน่อย แล้วต่อไปจะเป็นยังงี้ ต่อไป ต่อไป เห็นตลอดวงจรของมัน ตลอดวงจรของมัน อ้อ นี่เป็นธรรมชาติอย่างหนึ่ง เป็นธรรมชาติอย่างหนึ่ง ให้ใจเรายอมรับชัดเจนในธรรมชาติอย่างนั้น แล้วก็มองไปถึงสิ่งต่างๆ ด้วย

เทคนิคอันหนึ่งที่จะทำให้ใจยอมรับก็คือ อย่างมองรวมๆ ถ้ามองทั้งต้น บางทีใจเราเห็นไม่ชัด ฝึกมองทีละจุด ดูเรื่องใบก็เอาเรื่องใบ ดูเรื่องเปลือกเอาเรื่องเปลือก แล้วค่อยโน้มกลับมาสอนตัวเอง โน้มเข้ามาหาตัวเรา ถ้าเทียบกับร่างกายก็ให้ดูทีละส่วน พระพุทธเจ้าท่านถึงสอน ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง อย่าไปดูทีเดียวเลย ดูทีละส่วนให้ใจเห็นชัดเจนว่า อันนี้ก็เป็นดิน อันนี้ก็เป็นดินๆ แต่แต่มันสักหน่อย แตงดินนะ เขาเอาไปปั้นเป็นรูปโน้นรูปนี้ เขาก็ยังเอาไปปั้น แต่ให้ฉลาดขึ้น ให้ฉลาดขึ้นว่า อ้อ มันสักแต่ว่าดิน บางคนที่เขาสร้างนิสสัยวาสนาเก่ามา อันนี้เพิ่งเจอเมื่อสักสองเดือนที่แล้ว ไปลพบุรี เจอหมอผู้หญิงคนหนึ่ง เพิ่งจบได้สามปี อยู่โรงพยาบาลจุฬาฯ เพื่อนที่สนิทกันเขาไปบวชเป็นพระ ลาบวชก่อนที่จะเข้าเรียนผู้เฒ่าชาญได้ทุนเหมือนกัน ผู้หญิงจะมาเรียนที่อเมริกา นี่เอา เพื่อนเรายังไปบวชได้ เราโตมาขนาดนี้เรียนจบมาแล้วก่อนที่จะไปเรียนเมืองนอกให้โอกาสกับชีวิตของตัวเอง ไปปฏิบัติธรรมสักเจ็ดวันสิบวันไม่ได้หรอก ก็เลยเปิดในอินเทอร์เน็ตจะไปไหนดี ไปเห็นวัดทางชัยภูมิ วัดป่าสุคะโต

วัดหลวงพ่อคำเขียน จัดของใส่เป้ไปเลย ไปคนเดียวด้วย ไปคนเดียว
ไปขอปฏิบัติธรรมกับท่าน ท่านก็หาที่พักให้บนเขา อยู่ไม่กี่วันนะ
ก็พิจารณาเรื่องธาตุนี้แหละ พิจารณาธาตุข้างนอก ดูสิ่งต่างๆ
แก่เล่าให้ฟังบอกว่าวันหนึ่งตื่นเช้าขึ้นมา เดินออกจากกุฏิมา
เกิดความรู้สึกเห็นสิ่งต่างๆ รอบตัวนี้เหมือนกับตัวเราเป็นสักแต่ว่าดิน
เป็นสักแต่ว่าธาตุ เกิดความรู้สึกอย่างนั้นเลยนะ ใจมองทะลุเลยไป
ในความเป็นคน เป็นหญิงเป็นชาย เป็นต้นไม้ เป็นก้อนหิน แต่เห็น
ชัดเจนว่ามันก็ธาตุอันเดียวกัน มันธาตุอันเดียวกันเลย **แค่ใจเห็น
อย่างนั้นนะ มีคามหาศาลเลย** กลับมาบ้านมองเห็นสิ่งต่างๆ ยังติดใจ
อยู่เลย แทนที่จะเห็นแต่เดิม นี่เป็นตุ้ยน เป็นรถ เป็นบ้าน เป็นอย่างนั้น
อย่างนี้ เป็นเครื่องประดับ เป็นโน่นเป็นนี่ มันมองทะลุลงไป
ในความเป็นสักแต่ว่าธาตุ ความโลภจะคลายตัวเลยนะ ความหลง
ความเพลินความอะไรต่างๆ ที่จะเห็นดจะเหนื่อย ห่มเทไปกับสมบัติต่างๆ
ข้างนอกนี้จะคลายตัวไป รู้จักแบ่งเวลาให้กับตัวเองว่า เราไม่ต้องเหนื่อย
เราไม่ต้องโง่กับสิ่งที่จะต้องไปดิ้นรนแสวงหาวัตถุสิ่งของต่างๆ
เหล่านี้ให้มากนัก ก็เลยแนะนำเขาไปบอกว่า ตรงนี้ดีแล้ว อย่าทิ้ง
**แล้วก็พยายามทำต่อให้เห็นความเกิดความดับของมัน เห็นว่า
มันเกิดอย่างไร มันดับอย่างไร เปลี่ยนแปลงอย่างไร** เพราะว่า
พระโสดาบันคนแรก เวลาท่านเห็นท่านก็เห็นอย่างนี้แหละ เห็นว่า
สิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่เห็นว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่งคือเห็นทะลุเลยความเป็นหญิง
เป็นชาย เป็นบ้านเป็นรถ มันเห็นสักแต่ว่าธาตุ ไม่มีเพศ ไม่มีสมมุติ
เลยสมมุติออกไป เป็นสักแต่ว่าธาตุ ท่านก็เลยเห็นว่ามันเป็นเพียง
สิ่งใดสิ่งหนึ่ง

เพราะฉะนั้นจะต้องดูต่อไปว่า มันเกิดขึ้นเป็นธรรมดา
ดับไปเป็นธรรมดา คือต้องเห็นอนิจจัง เห็นความเป็นจริงของมัน
อนิจจังเราก็คเคยได้ยิน แต่ทำอย่างไร ใจเราถึงจะเห็นชัดเจนอย่างนั้น
เห็นถึงความเกิดความดับ ความเกิดความดับของมัน นี่เป็นโจทย์แรกๆ
ที่ชาวพุทธเราควรที่จะฝึก ฝึกความรู้ความเข้าใจของเรา ให้มา
เปลี่ยนความเห็น ให้เป็นความเห็นที่ถูกต้อง พระโสดาบันรูปแรก
ท่านอุทธานออกมาเลย ท่านเห็นแค่นั้นแหละ เห็นว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
มีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา ดับไปเป็นธรรมดา ถ้าเราแยกดูเราก็
จะเห็นเป็นสองท่อน คือท่อนหนึ่งเห็นสักแต่ว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่เห็น
สักแต่ว่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ต้องจึกลงไปในเรื่องของความเป็นธาตุ
มองทะลุสมมุติข้างนอก ให้ทะลุลงไปถึงความเป็นธาตุ ถ้าใจเห็นชัดเจน
ตรงนี้ แล้วเห็นความเกิดความดับของมัน ตรงนี้จิตก็จะพลิก จิตก็จะ
เปลี่ยนไปเลย แล้วพระโสดาบันท่านก็ยังมีครอบครัวได้เคยจัดอบรม
บวชพระฤดูร้อนให้พวกหมอ หมอบางคนก็นิสัยทางธรรมก็ใช้ได้นะ
แต่ก๊ล้วยจะบวชไม่สึกเลยไม่กล้าภาวนา ว่าอย่างนั้น แต่ก่อนมาบวช
เขาก็เคยนั่งภาวนา สัมผัสโน่นสัมผัสนี้ได้แปลกๆ เข้ามาบวชภาคฤดูร้อน
พระรูปนี้แหละ อันนี้ก็บวชในโครงการของนักศึกษาแพทย์ศิริราช
เหมือนกัน แต่ท่านเรียนจบแล้วจากจุฬาฯ ท่านก็เลยบวชแล้วก็อยู่ได้
พวกหมอก๊ล้วยจะไม่ได้สึกเลยไม่กล้าภาวนา หมอโครงการก็สึก
แล้วก๊ล้วยกลับไปเรียนต่อ

บางทีถ้าเราให้โอกาสกับตัวเอง ลองดูเข้าไปให้ชัด
ชัดตรงนี้เสียก่อน บางทีนิสัยวาสนาเดิมที่เราเคยสร้างเคยทำมา
มันเจาะทะลุได้ ทะลุได้ที่หนึ่งนี่ อยู่ตรงไหนๆ เราก็อทำได้ ไม่รอ
วิชาขบูกาเสียก่อน มีพระสงฆ์องค์เจ้า อาจารย์มาเยี่ยมเสียก่อน

มีบุญกุศลเสียก่อน พอมันเห็นตัวอย่างสักตัวอย่างนี้จะสรุปเลยนะ สรุปแล้วไปตรงไหนๆ ก็จะพยายามมองให้เป็นอย่างนั้น พอมองเห็น เป็นอย่างนั้น ใจรู้สึกเฉยๆ แล้ว ความรู้สึกจะไม่เหมือนเดิมแล้ว มันเห็นความเป็นจริงว่าสักแต่ว่า สักแต่ว่าธาตุ สักแต่ว่าธาตุ ยิ่งเห็น ความเกิดดับของมันเหมือนกับใบไม้ ใบแอปเปิ้ลใบเล็กๆ นี่ แล้วปลายปีจะเข้าฤดูใบไม้ร่วงจะเป็นยังไง ไม่เป็นแต่ใบแอปเปิ้ลหรอก ที่ฉันปลูกไว้หน้าบ้านกำลังออกดอกสวยๆ ก็จะเป็นอย่างนั้น เหมือนกัน ให้เห็นชัดเจน เห็นอันนั้นแล้วก็เทียบเคียงกับสิ่งอื่นๆ น้อมเอาเข้ามาหาตัว น้อมเอามาหาสมบัติที่อยู่รอบตัวเรา ให้ใจยอมรับ ออกมาจากข้างในว่ามันเป็นอย่างนั้นจริงๆ ถ้าใจยังไม่เป็นอย่างนั้น การสะสมบุญกุศลอย่างที่เรากำลังทำอยู่นี้แหละ ทั้งที่มาฟังเทศน์ฟังธรรม สวดมนต์ไหว้พระ มีโอกาสทำอะไรให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นแล้ว เป็นอาหารของใจ ใจเรามีความสุข ใจจะต้องถูกหล่อเลี้ยงด้วย อาหารคืออารมณ์ที่มีความสุข อารมณ์ที่สบาย คลายจากความเครียด ความตึงเครียดให้ได้ นี่ถึงจะเกิดความขยัน เกิดความ มั่นอกมั่นใจ ก็ต้องทำไปด้วย

อย่างหนึ่งที่จะทำให้เป็นอาหารของใจได้อย่างดีก็คือ การฝึกสมาธิบ้าง การฝึกสมาธิบ้าง ทำไมจะต้องฝึก เราก็หันมาหา ต้นไม้ไม่ใช่ไหม ต้นไม้ต้องมีราก ต้นถึงจะอยู่ได้ ใบ ดอก ผล ถึงจะ เกิดได้ พวกข้างบนนี้ที่จะงามได้ รากจะต้องดี ชีวิตก็เหมือนกัน ความสุขความสำเร็จต่างๆ จะเกิดขึ้นได้ จิตใจคือรากฐานของชีวิต รากของต้นไม้ทำหน้าที่สองอย่าง คือยึดลำต้นให้แน่น เพื่ออะไร เพื่อด้านทานกับกระแส กระแสลม ฝน สารพัดที่มากระทบ เพราะฉะนั้นมันจะต้องเข้มแข็ง จะต้องหนักแน่น จะต้องเยือกเย็น

“ ทุกๆ ขณะ ทุกๆ วัน
เราสามารถที่จะดู Dinge เอาสิ่งที่เป็นประโยชน์
มาสอนจิตสอนใจ
ให้เราเห็นความเป็นจริงได้ตลอดเวลาเลย
ไม่ต้องรอ ”

จิตใจก็ต้องถูกฝึกให้เข้มแข็ง อดทน หนักแน่น เยือกเย็น เพราะฉะนั้นความสงบของสมาธิก็มีประโยชน์ ทำให้พื้นฐานของจิตใจเรามีความหนักแน่น เข้มแข็ง มั่นคง แต่รากของต้นไม้ หน้าที่สำคัญอีกอันหนึ่งก็คือ ต้องหาอาหารให้เก่ง ต้องหาอาหารให้เก่ง เอาแต่แข็งๆ ก็ไม่พอ ต้องหาอาหารให้เก่ง แล้วรากที่หาอาหาร ก็เป็นรากเล็กๆ อ่อนๆ ด้วยนะ คนอื่นอาจจะว่ารากกระจอกๆ ไม้ตัวรากฝอย รากฝอยกระจอกๆ ก็เพราะรากฝอยนั้นแหละ ที่ดูดหาอาหารตามซอก ตามมุมซอกเล็กซอกน้อย เจอที่แข็งก็ยอมที่จะอ่อน ยอมที่จะเลี้ยว ยอมได้ยอมเป็น อ่อนได้ ไม่ใช่แข็งตลอด ชีวิตจะต้องประกอบด้วย ลักษณะอย่างนี้ ไม่ใช่ฉันเห็นอย่างนี้ฉันมันไปตลอด ไม่ใช่รากฝอยแล้ว อันนั้น ไม่ใช่รากฝอย รากที่จะหาอาหารคือหาประโยชน์จากชีวิตนี้ หาประโยชน์จากโลกนี้ให้ได้ หาประโยชน์จากทุกๆ สถานการณ์ที่มันเกิดกับชีวิตของเรา อย่างรอบอกว่าแก่เสียก่อนค่อยปฏิบัติธรรม อย่างรอบอกว่าวันสำคัญเสียก่อน วันเกิดเสียก่อน วันโน้นเสียก่อน ไม่ต้องรอ ทุกๆ ขณะ ทุกๆ วัน เราสามารถที่จะดูตึงเอาสิ่งที่เป็นประโยชน์มาสอนจิตสอนใจให้เราเห็นความเป็นจริงได้ตลอดเวลาเลย ไม่ต้องรอ

ได้เจอคนอยู่ที่หลุยเซียนา ภรรยาเขาไม่สบาย เป็นอัมพาต อันนี้ก็ภาวนา ถ้าภรรยาผมเดินได้ ผมก็จะไปอยู่วัด ไปปฏิบัติธรรม เลยบอกว่าอย่าไปรอเลย บางที่เขาอาจจะเดินไม่ได้ตลอดชีวิตก็ได้ แล้วคุณก็จะไม่ได้ปฏิบัติตลอดชีวิต ปฏิบัติธรรมไม่ได้อยู่ไกลตัว ถ้าจะทำความสงบให้กับจิตกับใจ ก็ทำตอนไหนก็ได้ ยิ่งรัฐบาลเขาจ่ายให้อยู่แล้วว่าคุณจะต้องดูแลเทกแคร์คนนี้ เขาจ่ายเงินให้เป็นรายเดือน ภรรยาเขาก็จ่ายเงินให้เป็นรายเดือน เพราะฉะนั้นไม่ต้อง

ไปหาอยู่หากิน เขามีเงินให้อยู่แล้ว ทำให้เต็มที จะทำความสงบก็ทำได้ พิจารณาทางด้านปัญญาก็ตัวอย่างนี้ไง ทั้งเราทั้งเขา นิกคฺชิตฺตังแต่ ตอนเจอกันใหม่ฯ สมัยเรียนวิทยาลัยครูอยู่ด้วยกัน เขาไปเรียนครู วิทยาลัยครูเดียวนี้เป็นมหาวิทยาลัยแล้วนะ เจอทีเดียวยชอบเลย ชอบแล้วก็ลืมนะ เมื่อก่อนนี้เคยประกาศไว้เลย จะไม่แต่งงานกับ คนที่อายุแก่กว่าตัวเอง เขาเล่าให้ฟังเองนะ ตั้งใจไว้เลย แต่ต้อง เลือกว่าคนที่อายุน้อยกว่าตัวเอง แต่พอเจอคนนั้นชอบเสียก่อน อายุ ก็ไม่ถามเลย พอแต่งงานแล้วค่อยได้ถามอายุ ตกลงปีเดียวกันนั้นแหละ แต่แก่กว่าสักห้าหกเดือน บางทีเป็นอย่างนั้น อย่าไปรอ อย่าไปรอ แล้วก็อย่าไปตกอกตกใจกับคำพยากรณ์อะไรต่างๆ บางคนอยู่ที่นั่นน้ำ จะท่วมกรุงเทพฯ นอนสะดุ้ง นอนฝันร้ายอยู่ทุกวัน มันทุกข์ น้ำท่วม กรุงเทพฯ แล้วจะมาถึงโทรอนโตเธอ (โยมตอบ: ก็มีญาติโยม ลูกเต้า ก็เป็นห่วง) นั้นแหละ เป็นห่วงแล้ว เราอยู่ที่นี้ เราจะรีบวิ่งไป ช่วยเขาได้หรือเปล่า เวลาถ้าเกิดเหตุการณ์ มันก็ไปไม่ได้ เวลาใจ เป็นห่วงแล้วคุณภาพของใจเราเป็นอย่างไร เราต้องมั่นใจในบุญกุศล คุณงามความดี มั่นใจในเรื่องของกรรมและวิบากของกรรม ถ้าเขา จะมีกรรม วิบากกรรมมาถึง ยังไม่ทันน้ำท่วมหรอก ยังไม่รอให้น้ำ ท่วมหรอก มันอาจเป็นไปแล้ว

เพราะฉะนั้นอย่างไร หาอาหารที่ดีๆ ให้อาใจตัวเองให้ได้ ให้ใจเติบโต ใจเข้มแข็ง จะให้เข้มแข็ง นี่แหละ ทั้งรากแก้วทั้งรากฝอย ต้องทำหน้าที่ของตนเองให้สมบูรณ์ การพิจารณาหาความเป็นจริง มาสอนใจก็ต้องพิจารณา การสวดมนต์ ไหว้พระ การนั่งสมาธิก็ทำ ไม่ได้ทำนานๆ เป็นครั้งชั่วคราวเป็นชั่วคราว แค่นั้นนี่ สองสามนาทีก็ยิ่งดี ก่อนหลับก่อนนอนทำใจให้สงบลงให้ได้ คือวางอารมณ์ต่างๆ ให้ดี

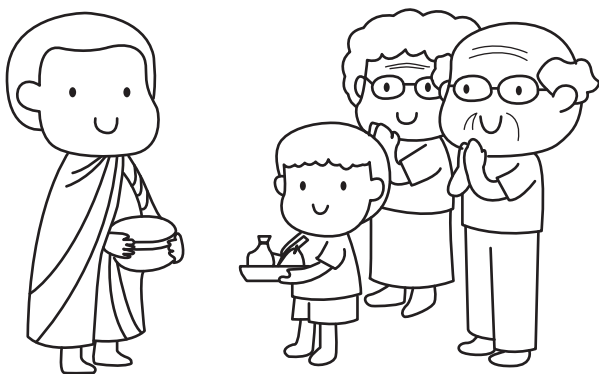
คือปล่อยความฟุ้งซ่านทั้งวันนี้ให้สงบลงมาสักหน่อย แล้วก็ค่อยๆ
สำรวจดู สำรวจดูว่าวันๆ หนึ่งที่เราทำมานี้ มีอะไรที่จะต้องเลือกทั้ง
มีไหม มีอะไรที่จะต้องเลือกเอามาให้เกิดความภาคภูมิใจมีไหม สรุป

สรุปการใช้ชีวิตแต่ละวันๆ อันไหนไม่ดีทิ้งเถอะ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งหงุดหงิดกับคนนั้นอย่างนี้ คนนี้ อย่างนั้น ไม่ถูกใจ
อย่างนั้น ไม่ถูกใจอย่างนี้ ทิ้งเลย เพราะเราจะแก้เขาไม่ได้ เราไปแก้
เขาไม่ได้ ถ้าเราเก็บเอาไว้มันจะเป็นพิษ เป็นขยะ อยู่ที่ใจของเรา
เพราะฉะนั้นที่ไม่เป็นประโยชน์ทิ้งเลย ทิ้ง เก็บทิ้ง แล้วก็มองหาสิ่งดีๆ
ที่เราได้ทำ นี่การให้อาหารของใจก่อนนอน มองหาสิ่งดีๆ ที่เราได้ทำ
ทบทวนดู ได้ช่วยคนนั้นได้ช่วยคนนี้ได้ทำอย่างนั้น ได้ทำอย่างนี้
ใจมันสบายขึ้น ยึดได้กับตัวเองว่าวันนี้เราได้ทำความดี ได้ทำหน้าที่
ของตนเอง กราบพระแล้วเข้านอน หลับก็หลับสบาย พรุ่งนี้ค่อยทำ
กันใหม่ วันนี้เราทำหน้าที่ของวันนี้แล้ว พรุ่งนี้ค่อยสู้กันใหม่ ปัญหา
อะไรที่ยังไม่จบเก็บไว้ก่อน มันไม่มีจบหรอก พรุ่งนี้ค่อยว่ากันใหม่
แต่นี้เราอย่าว่าแต่พรุ่งนี้เลย โน่นนะคิดไปถึงปี ๒๐๑๒ โน่นนะ อันนี้
๒๐๑๑ แล้วเหลืออีกกี่เดือน มันจะเป็นอย่างนั้นเขาว่าหรือเปล่า
คิดไปโน่นนะ คำพยากรณ์ของคนนั้นบางคนนี้บ้างสารพัด นี้อยู่ที่
นิวยอร์กโทรมาจากเมืองไทยโน่นนะ เขาบอกว่าวันที่ยี่สิบเอ็ดนี้
พระเจ้าจะไม่ช่วยอีกแล้ว โลกจะถล่ม โลกจะแตก ลือกันไป ทั้งทาง
โทรศัพท์ ทั้งทางอินเทอร์เน็ต ทั้งอะไรต่างๆ ถ้าใจเราไม่ฉลาด ใจเรา
ไม่มีที่พึ่งเป็นไฉน หวันไหวหวาดวิตกกังวลสารพัด แต่ถ้าเราสะสม
ความดีไว้กับตัวเองนี้ มันอกมันใจแล้ว ไม่ใช่ตายแต่เราหรอก
ถ้าถล่มจริงก็ตายกันเยอะเลยแหละ มีเพื่อนเอาไว้ก่อน คิดอย่างนั้น
แล้วก็สบาย นอกจากมีเพื่อนแล้วยังมีทุน ไข้ไหม นอกจากมีเพื่อน

แล้วยังมีทุนว่าเราไม่เสียชาติเกิด เกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา ได้สะสมความดีบุญกุศลให้ใจตนเอง ให้มีความเฉลียวฉลาด มีความเข้าใจโลกเข้าใจชีวิตได้ตามจริง ไม่ประมาท พอไม่ประมาท แล้วก็พยายามที่จะใช้ทุกๆ ขณะให้เป็นประโยชน์ทั้งประโยชน์ตน และประโยชน์ท่านให้ถึงพร้อมให้สมบูรณ์

นั่นคือคำสอนสุดท้ายของพระพุทธเจ้า “จงยังประโยชน์ตนและประโยชน์ท่านให้ถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทเกิด” เสร็จแล้วท่านก็ไม่เทศน์อะไรอีกเลย เอวัง เอาคำสอนของพระพุทธเจ้ามา ถ้ามีใครจะเพิ่มเติมยังงี้ก็ค่อยคุยกันต่อ

“ คำสอนสุดท้ายของพระพุทธเจ้า
จงยังประโยชน์ตนและประโยชน์ท่าน
ให้ถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทเถิด ”

ประวัติพระครูปิยสีลาจารย์ (ไชยา อภิชโย)
เจ้าอาวาสวัดป่าบ้านค้อ
ตำบลเขื่อน้ำ อำเภอบ้านฝือ จังหวัดอุดรธานี

พระครูปิยสีลาจารย์ นามเดิม ไชยา สกุล บุนนวรรณา
เกิดเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๒ ณ ตำบลหนองหมื่นถ่าน
อำเภอบ้านฝือ จังหวัดร้อยเอ็ด โยมบิดาชื่อนายทองดี
โยมมารดาชื่อนางหล้า

ก่อนอุปสมบท พ.ศ. ๒๕๑๑ เริ่มอาชีพครูที่โรงเรียน
เรืองศรีวิทยา อำเภอบ้านฝือ ปลายปี พ.ศ. ๒๕๑๑ เข้ารับราชการ
เป็นครูที่โรงเรียนเสนาธิปไตยวิทยา ปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ย้ายไปเป็นครูใหญ่
ที่โรงเรียนบ้านขี้เหล็ก อำเภอบ้านฝือ จังหวัดนครราชสีมา

บรรพชาอุปสมบท เมื่อวันที่ ๑๒ เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๘
ณ วัดโพธิ์สมภรณ์ อำเภอมือ จังหวัดอุดรธานี โดยมีพระเทพเมธาจารย์
(ปัจจุบันคือ พระอุดมญาณโมลี) เป็นพระอุปัชฌาย์ พระครูอุดรคณานุ
ศาสน์ (ปัจจุบันคือ พระราชวุฒาจารย์) เป็นพระกรรมวาจาจารย์
พระครูสิริสารสุธี (ปัจจุบันคือ พระเทพมงคลนายก) เป็นพระอนุสาวนาจารย์

วิทยฐานะ

พ.ศ. ๒๕๐๙ สำเร็จมัธยมศึกษาปีที่ ๓ โรงเรียนราชสีมา
วิทยาลัย อำเภอมือ จังหวัดนครราชสีมา

พ.ศ. ๒๕๑๑ จบประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ปก.ศ.)
จากวิทยาลัยครูนครราชสีมา รุ่นที่ ๑๒

พ.ศ. ๒๕๑๕ สอบได้ประกาศนียบัตรครุพิเศษมัธยม พ.ม.

พ.ศ. ๒๕๑๗ สำเร็จการศึกษาปริญญาบัตร การศึกษามหาบัณฑิต
จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)

พ.ศ. ๒๕๔๒ สอบไล่ได้ นธ.เอก สำนักเรียน วัดตาดน้ำพุ
อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

งานปกครอง

พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นรักษาการแทนเจ้าอาวาส วัดตาดน้ำพุ
ตำบลคำด้วง อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นเจ้าคณะตำบลคำด้วง (ธ) ตำบลคำด้วง
อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นรองเจ้าคณะอำเภอบ้านผือ (ธ) จังหวัด
อุดรธานี

พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นเจ้าอาวาสวัดตาดน้ำพุ ตำบลคำด้วง
อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นรักษาการแทนเจ้าคณะอำเภอบ้านผือ (ธ)
จังหวัดอุดรธานี

พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้รับแต่งตั้งเป็นพระครูปิยสีลาจารย์

พ.ศ. ๒๕๔๙-๒๕๖๒ เป็นเจ้าคณะอำเภอบ้านผือ (ธ)
จังหวัดอุดรธานี

พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นรักษาการแทนเจ้าอาวาสวัดป่าบ้านค้อ
ตำบลเขื่อน้ำ จังหวัดอุดรธานี

พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นเจ้าอาวาสวัดป่าบ้านค้อ ตำบลเขื่อน้ำ
อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นที่ปรึกษาเจ้าคณะจังหวัดอุดรธานี (ธ)

พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นพระครูสัญญาบัตร ที่ปรึกษาเจ้าคณะ
อำเภอ ชั้นพิเศษ ฝ่ายวิปัสสนาธุระ ที่พระครูปิยสีลาจารย์

การศึกษาพิเศษ

๑. ผ่านการอบรมวิทยากรกองทัพธรรมกองทัพไทย
๒. ผ่านการอบรมจากสถาบันส่งเสริมและพัฒนาการพระศาสนา
๓. ผ่านการอบรมหลักสูตรการถวายความรู้แด่พระสังฆาธิการ

ความชำนาญการ

๑. เป็นวิทยากรอบรมพัฒนาจิตเจริญปัญญาและแสดงธรรม เทศนาโปรดญาติโยมสถานที่ต่าง ๆ
๒. เป็นกรรมการดำเนินการฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศ (ธรรมยุต) ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ จนถึงปัจจุบัน
๓. เป็นกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม จังหวัดอุดรธานีตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ จนถึงปัจจุบัน

งานเผยแผ่

๑. พ.ศ. ๒๕๔๑ - ปัจจุบัน เป็นกรรมการจัดงานสงฆ์น้ำพระบรมสารีริกธาตุ ในเทศกาลวันมาฆบูชา งานประจำของทุกปีของวัดป่าบ้านค้อ
๒. พ.ศ. ๒๕๔๒ - ปัจจุบัน เป็นประธานโครงการเผยแผ่ธรรมะสู่เยาวชน วัดป่าบ้านค้อ ให้การอบรมแก่ นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการ บริษัทเอกชน และประชาชนทั่วไป
๓. พ.ศ. ๒๕๔๒ - ปัจจุบัน เป็นผู้จัดการและเป็นประธานจัดอบรมแก่ นักศึกษา ข้าราชการ ประชาชนทั่วไป ศูนย์ปฏิบัติธรรม ขิปปปัญญา และวัดสาขาตามจังหวัดต่างๆ ได้แก่ แพร่ เชียงใหม่ เชียงราย ขอนแก่น นครราชสีมา กรุงเทพฯ ปทุมธานี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง และภูเก็ต

๔. พ.ศ. ๒๕๔๕ - ปัจจุบัน เป็นวิทยากรพิเศษของศูนย์พัฒนาจิตเฉลิมพระเกียรติ ที่วัดป่าบ้านค้อ อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

๕. พ.ศ. ๒๕๕๐ - ปัจจุบัน เป็นผู้จัดอบรมปฏิบัติธรรมที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ฮอังกง ญี่ปุ่น สวีเดน ระหว่างเดือน เมษายน - มิถุนายน

๖. พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นเจ้าสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดดีเด่น ปีพุทธศักราช ๒๕๕๖ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

งานสงเคราะห์

๑. จัดหาทุนทอดผ้าป่าสนับสนุนมูลนิธิหออภิบาลสงฆ์โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นทุกปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน

๒. โครงการทอดกฐินสามัคคี เป็นกฐินตกค้าง - ผ้าป่าตกค้างช่วยเหลือวัดต่าง ๆ ในเขตจังหวัดอุดรธานี และจังหวัดใกล้เคียง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน

๓. พ.ศ. ๒๕๕๒ ประธานจัดตั้งกองทุนพระปัญญาพิศาลเถร มอบทุนประเภทให้นักเรียนที่มีพฤติกรรมดี และการเรียนดีแต่ขาดแคลน โดยมอบทุนการศึกษาทุกปี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ จนถึงปัจจุบัน

๔. พ.ศ. ๒๕๕๔ จัดตั้งมูลนิธิแสงเทียนธรรมชาติ มอบทุนประเภทให้นักเรียนที่มีพฤติกรรมดี และการเรียนดีแต่ขาดแคลน โดยมอบทุนการศึกษาทุกปี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ จนถึงปัจจุบัน

๕. จัดหาผ้าป่าสามัคคีช่วยชำระค่าที่ดินและอาคารที่ตั้งวัดป่าโกเหน็บเบิร์ก ประเทศสวีเดน

๖. จัดหาทุนสนับสนุนช่วยซื้ออาคารเพื่อใช้ปฏิบัติธรรม
วัดخانพรานธัมมาราม ประเทศสหรัฐอเมริกา

๗. จัดหาทุนทอดผ้าป่าสร้างวัดอัมบุญธัมมาราม ประเทศ
ญี่ปุ่น ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

๘. จัดหาทุนทอดผ้าป่าสร้างอุโบสถวัดนิวยอร์กธัมมาราม
ประเทศสหรัฐอเมริกา ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓

๙. จัดหาทุนติดตั้งระบบโซลาร์เซลล์ โรงพยาบาลกุแก้ว ปี
พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔

ผลงานหนังสือ

๑ หนังสือกัลยาณมิตร ถอดเทปบรรยายธรรม โครงการ
อบรมศึกษาและปฏิบัติธรรม ของชมรมพุทธธามาธิบติ รุ่นที่ ๑๐
ระหว่างวันที่ ๒๙ กันยายน ๒ วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ จัดพิมพ์ครั้งแรก
เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔

๒. หนังสือโยนิโสมนสิการ ถอดเทปบรรยายธรรม โครงการ
ศึกษาปฏิบัติธรรมของชมรมพุทธธามาธิบติ พิมพ์เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๕

๓. หนังสือปัจจัยแห่งสัมมาทิฐิ จัดพิมพ์ครั้งแรก ปี พ.ศ. ๒๕๕๗
เป็นการนำหนังสือกัลยาณมิตรกับหนังสือโยนิโสมนสิการ มารวมไว้ใน
เล่มเดียวกัน โดยมีการจัดพิมพ์มา ๔ ครั้ง

๔. คิดเป็น เห็นธรรม หนังสือถอดเทปแสดงธรรมงาน
สาธยายพระไตรปิฎก วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ณ พุทธคยา อินเดีย
ปี ๒๕๕๑

อุทยานธรรม อุทยานแห่งการสิ้นภพสิ้นชาติ

วัดป่าบ้านค้อ นำโดยพระครูปิยสีลาจารย์ (พระอาจารย์ไชยา อภิชโย) ท่านมีดำริโครงการสร้างอุทยานธรรม ณ วัดป่าบ้านค้อ ท่านกล่าวว่า ทางโลก เขาสร้างอุทยานแห่งชาติกัน แต่ทางธรรม พวกเรากำลังสร้าง “อุทยานแห่งการสิ้นภพสิ้นชาติกัน” ที่อันมีถ้ำธารลอด แต่ที่นี่มีถ้ำคนลอด ถ้าคนได้ลอดอุโมงค์กว้าง แล้วศึกษาเรียนรู้สาระสำคัญ ผ่านงานศิลปวัฒนธรรม เรียนรู้ธรรมะจากธรรมชาติ เป็นสื่ออุบายสอนใจตนเองให้เข้าใจความจริง จึงจะรอดจากภัยของการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสาร เพื่อให้เข้าถึงธรรมะอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการสร้างอุทยานธรรม โดยใช้หลักคิด 3 ธรรม คือ ธรรมะ ธรรมชาติ และวัฒนธรรม

แนวความคิดในการออกแบบอุทยานธรรม เพื่อน้อมถวายเป็นอนุสรณ์แด่บูรพาจารย์ ผู้เริ่มและร่วมสร้างวัดป่าบ้านค้อทั้งสามองค์ พระปัญญาพิศาลเถร (หลวงพ่อกุล ชีปปปญโญ) พระอาจารย์บำเพ็ญรตินธโร (พระอาจารย์แดง) พระครูปิยสีลาจารย์ (พระอาจารย์ไชยา อภิชโย) รูปแบบอาคารได้มีการออกแบบให้มีความสอดคล้องกับ สิมน้ำ สิมบก (หอไตร หอแจก) พุทธสถาปัตยกรรมอีสานโบราณที่ทรงคุณค่ายิ่ง ตลอดจนแก้ปัญหาการใช้พื้นที่อาคารสำคัญๆ ในจุดต่าง ๆ จากพระมหาธาตุเจดีย์กับพิพิธภัณฑสถานหลวงพ่อกุล ให้เชื่อมรวมเป็นหนึ่งเดียว และเกิดความสะดวกร่มเย็นไปบนทางลาดสะพานเจริญธรรมที่มีอุบายสอนใจตลอดเส้นทาง มีรูปปั้นกวาง ช้าง โค เพื่อแสดงการสร้างบารมีและเรื่องราวที่มีแง่คิดคำสอนมากมายและหลากหลาย

หอไตร

หอไตรหรือหอสมุดเป็นหอจดหมายเหตุเล่าเรื่องราวการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า การเผยแผ่และประกาศพระธรรมคำสอนจากพุทธภูมิสู่สุวรรณ

ภูมิ จนถึงภาคอีสาน และวัดป่าบ้านค้อ

จัดรวบรวมหนังสือพระไตรปิฎก ปฏิปทาของพ่อแม่ครูบาอาจารย์สายต่างๆ ที่ได้มีหลักปฏิบัติต่างๆ ให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ แห่งการสิ้นภพ สิ้นชาติ และหนังสือให้ความรู้อุบายธรรมต่างๆ ได้รวบรวมไว้ จนถึงหนังสือผลงานของหลวงพ่อดุล ขิปปปัญญา อดีตเจ้าอาวาสวัดป่าบ้านค้อ ด้านบนมีภาพจิตรกรรมฝาผนังอันวิจิตร เพื่อให้พุทธศาสนิกชน ได้เข้ามาเยี่ยมชม ศึกษาปฏิบัติ การปฏิบัติ อบรมจิต อบรมใจ ตลอดถึงผลงานของหลวงพ่อดุล ขิปปปัญญา และคณะลูกศิษย์

หอธรรม

เป็นอาคารอนุสรณ์เพื่อบูชาคุณของพระอาจารย์บำเพ็ญรัตนธโร (หลวงพ่อด่าง) และเป็นหอจัดแสดงถึงปฏิปทาของพ่อแม่ครูบาอาจารย์

ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน พระอริยสงฆ์ผู้ทรงคุณธรรม คุณงาม

ความดี ว่าท่านมีวิธีการฝึกหัดตัดตนอย่างไร มีข้อวัตรปฏิบัติ มี
ปฏิภาณในการเดินตามรอยธรรม จนรู้ได้เฉพาะตนถึงที่สิ้นสุดแห่ง
ทุกข์ เป็นแนวทางการปฏิบัติให้กับผู้ที่มีวาสนาบารมีต่อกัน

เสาโอศก

เป็นสัญลักษณ์ของการประกาศพระศาสนา
พระธรรมจักรได้หมุนมาถึงที่แห่งนี้ คือ
วัดป่าบ้านค้อ เป็นสถานที่ที่พระสงฆ์
สาวกของพระพุทธเจ้าได้ปฏิบัติตาม
พระธรรมวินัย แล้วจึงมาก่อสร้างศาสนสถาน
เป็นแหล่งเผยแผ่พระธรรมคำสอนให้
กุลบุตรลูกหลานมาได้ศึกษาเรียนรู้ แล้ว
นำไปปฏิบัติ

สวนป่าปาลิไลย

เป็นจุดแสดงถึงเรื่องราวในพุทธ
ประวัติในครั้งพุทธกาล ถึงเรื่อง
การวิเวกของพระภิกษุ ๒ ฝ่าย
ต่างฝ่ายต่างไม่ยอมกัน
พระพุทธเจ้าทรงตรัสห้ามก็

ไม่ยอมเชื่อฟัง ด้วยอำนาจของมานะทิฐิ แบ่งข้างแบ่งฝ่าย จึงทรง
ดำริว่า การอยู่ร่วมด้วยพระต้อด้านพวกนี้ลำบาก มีพระประสงค์จะ
เสด็จหลักไปอยู่ลำพังพระองค์เดียว ในป่า ได้พบช้างปาลิไลยกะที่ได้
หนีออกจากโขลงแต่เชือกเดียวหาความสุขโดยลำพัง มาพบเห็น

พระพุทธเจ้าแล้วมีความเลื่อมใส จึงมาอยู่ปฏิกฐานพระพุทธเจ้า
พร้อมพญาลิงมาดูแลเอาใจใส่หาสิ่งมาถวายพระพุทธเจ้า

ช้างปัจจัยนาเคนทร์

ช้างปัจจัยนาเคนทร์เป็นช้างคู่บุญบารมี
ของพระเวสสันดร และพระเวสสันดร
เป็นพระชาติสุดท้ายของพระพุทธเจ้า
โดยได้ทรงบำเพ็ญทานบารมี หรือ
การให้ทาน ได้พระราชทานช้าง
ปัจจัยนาเคนทร์ ซึ่งเป็นช้างขอฝน
แก่บ้านเมืองที่แห้งแล้งฝนไม่ตก
ยังมีคติธรรมอยู่ตรงรอยเท้าช้าง ที่
หลวงพ่อบุญจะกล่าวอยู่เสมอว่า

“รอยเท้าของสัตว์ทั้งหลายย่อมรวมลงใน รอยเท้าช้าง ฉนใด
ธรรมทั้งหลายย่อมรวมลงในสัมมาทิฐิ ฉนนัน”

โคนันทวิศาล

เป็นพระชาติหนึ่งของพระพุทธเจ้า
ที่เป็นพระโพธิสัตว์เป็นโคนันท
วิศาลเป็นวัวหนุ่มที่มีพลังกำลัง
มหาศาล และมีความกตัญญูต่อผู้
เลี้ยงดู และสอนการรู้จักการใช้

คำพูดที่ดีๆ ต่อผู้อื่น

อุโมงค์กวาง

อุโมงค์กวาง แสดงสภาพ ป่า
อิสิปตนมฤคทายวันหรือป่า
สวนกวาง เป็นป่าที่อุดมไปด้วย
กวาง และเป็นสถานที่บำเพ็ญ
เพียรของเหล่าฤาษี โดยใช้งาน

ศิลปกรรมรูปปั้น ภาพที่พระพุทธเจ้าไปโปรดนักบวชปัญจวัคคีย์ แสดง
พระธัมมจักกัปปวัตตนสูตร กล่าวถึง ทางที่ไม่ควรเสพ ๒ ทาง คือ
เพลิดเพลินในกาม และการทรมานตนให้ลำบาก โดยทรงชี้ทางสาย
กลาง มรรคมีองค์ ๘ จนได้พระสงฆ์สาวกองค์แรก และโปรดพระ
ยสกุลบุตรที่เกิดความเบื่อหน่ายในชีวิตโดยกล่าวว่า “ที่นี่รุ่มรวยหนอ
ที่นี่ขัดข้องหนอ” และคำสอนเรื่องรูป-นามเป็นอนัตตา และรูปปั้น
ส่งพระสาวก ๖๐ รูป เดินทางไปประกาศศาสนาจากพุทธภูมิไปทั่วโลกจน
มาถึงสุวรรณภูมิ ภาคอีสานและวัดป่าบ้านค้อ

สะพานเจริญธรรม

เป็นเส้นทางเชื่อมระหว่างพระ
มหาธาตุเจดีย์ กับพิพิธภัณฑ
หลวงพ่อทูล ให้ได้สัมผัส
ธรรมชาติ พักผ่อนหย่อนใจ
และเรียนรู้ธรรมะจากธรรมชาติ

ผ่านสื่ออุบายธรรมตลอดเส้นทางเดิน เรียนรู้ความเป็นจริงตาม
ธรรมชาติ เช่น ฝึกมองเป็นคู่ นกระจอกสอนธรรม วัวดำวัวขาว
เป็นต้น

การทำงานคือการฝึกตน

หลวงพ่от่านจัดงาน ท่านอยากให้ลูกศิษย์ลูกหาได้เป็นงาน เป็นงานคือฝึกงาน ดูแลการทำงานให้เป็น รู้จักหมู่คณะ อีกอย่างหนึ่ง คือเอางานนั้นล่ะเป็นเครื่องฝึกตัวเอง ทำงานกับพระ ทำงานกับโยม มันก็ไม่ได้ตั้งใจทุกอย่างอยู่แล้ว พอไม่ถูกใจเราจะแก้ไขใจตัวเองอย่างไร อันนี้ล่ะคือการฝึก ปฏิบัติธรรมกับปฏิบัติตอนที่แก้กรรมของใจของตัวเอง เวลาที่เกิดอารมณ์กระทบกระทั่งขึ้นมา ถ้าอยู่เฉยๆ นี่ไม่มีอารมณ์อะไรมันไม่ได้ฝึก อยู่ในถ้ำ ในป่า ในภูเขียบๆ “โอ้ย... ไม่อยากเจอใคร” พอออกมาเจองานสักหน่อยหนึ่ง วุ่นวาย แก้กรรมตัวเองไม่เป็นอีก ทั้งอารมณ์รักอารมณ์ชังนั้นแหละ ในสถานการณ์ที่เป็นจริง ต้องแก้กรรมของใจให้เป็น ดังนั้นทำงานนี้ เราได้ทั้งบุญ ส่วนที่ช่วยเหลือการงานของครูบาอาจารย์ ได้ทั้งการฝึกตัวเอง ให้เข้าใจงาน ให้เป็นงาน ได้ทั้งการฝึกเอาธรรมะ ออกมาใช้ในเวทีที่เป็นจริง

พระอาจารย์ไชยา อภิชโย

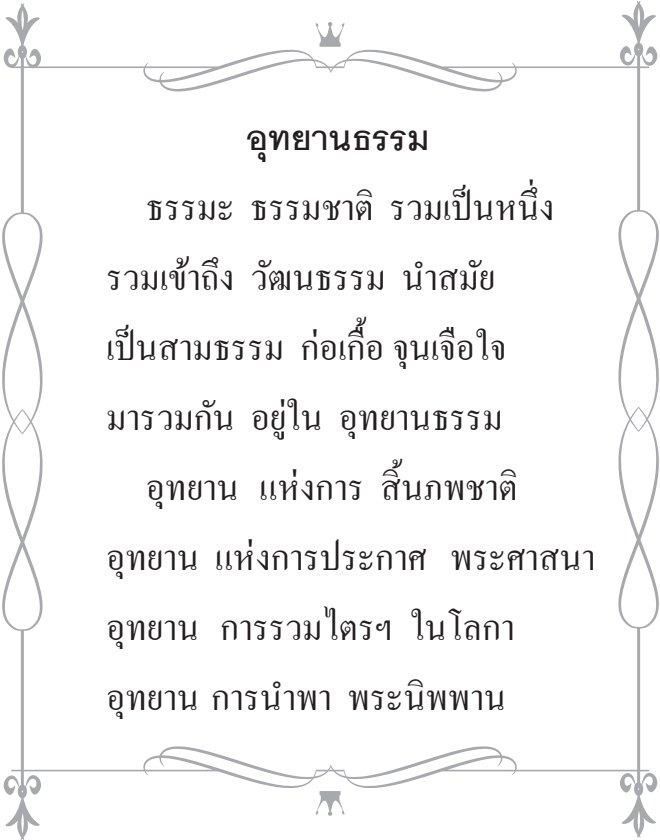

แปลนหนึ่ง - แปลนไม่หนึ่ง

การมีแผนบางที่ก็ทำให้ยึดอัด จะเอาแต่แผน จะยึดกุม แต่แผนเดิม มีอุบายอย่างหนึ่งที่ทำให้เราสบายใจกับเรื่องนี้ขึ้น คือแทนที่ จะไปยึดว่าเป็น “แปลนหนึ่ง” ต้องเปลี่ยนมาคิดว่าเป็น “แปลนไม่หนึ่ง” แล้วจะยอมรับได้ เหมือนกับมองแก้วให้ตลอดสาย เมื่อก่อนมันก็เป็นทราย ไม่ใช่แก้ว พอถึงวันหนึ่งที่มันแตกก็ยอมรับได้ไม่ว่ามันสวยหรือแพงแค่ไหนก็ตาม เมื่อมองอย่างนี้แล้วมันเกิดแตกขึ้นมา ใจเราจะรับได้ การมอง “แปลนหนึ่ง” ให้เป็น “แปลนไม่หนึ่ง” ก็เช่นกัน

พระอาจารย์ไชยา อภิขโย

อุทยานธรรม

ธรรมะ ธรรมชาติ รวมเป็นหนึ่ง
รวมเข้าถึง วัฒนธรรม นำสมัย
เป็นสามธรรม ก่อเกิด จุนเจือใจ
มารวมกัน อยู่ใน อุทยานธรรม
อุทยาน แห่งการ สันภพชาติ
อุทยาน แห่งการประกาศ พระศาสนา
อุทยาน การรวมไตรฯ ในโลกา
อุทยาน การนำพา พระนิพพาน

